

Opasni solarijumi

Odaju vas pege

Solarijum
– najveći
rizik za
karcinom
kože

Da li ste s prvim zracima sunca pohrlili u solarijum kako biste nabacili malo boje? Ili odlazite tamo redovno uvereni da je to dobra priprema za izlazak na sunce? Želite da imate tamnu put, kako biste izgledali moderno i „zdravo”? Ako ste se prepoznali u bilo kojoj od ovih teza – u velikom ste riziku da u budućnosti obolite od ozbiljnih oštećenja kože i da ostarite pre vremena

Piše S. Lazarević

Solarijumi su od strane Svetске zdravstvene organizacije proglašeni najvišom kategorijom rizika za pojavu karcinoma kože, a posebno su opasni za mlade ljude.

– Osoba koja ide u solarijum pre tridesete godine života, povećava mogućnost da će kasnije oboljeti od melanoma čak za 75 odsto, kaže prof. Miloš Nikolić, predsednik Udruženja dermatovenerologa Srbije, član nacionalnog Euromelanoma tima i načelnik Dečijeg odeljenja na Klinici za dermatovenerologiju Kliničkog centra Srbije. –U Nečačkoj je zabranjeno da solarijum ko-

riste mlađi od 18 godina, ali kod nas to još nije regulisano zakonom. Zbog toga stalno apelujemo na roditelje da zabrače svojoj deci da se izlažu ovom zračenju. Mladi ljudi žele da udovolje trenutnim estetskim „trendovima”, ali nisu svesni da solarijum, ne samo što je najozbiljniji karcinogen, on je takođe i razlog za ubrzano starenje kože, čak 10-15 godina pre biološke starosti. Takođe, ova radijacija može izazvati i neravnomernu pigmentaciju, fleke i „šare”, kao i crvenilo i opekatine, koje se javljaju i kod prirodnog sunčanja. Samo, za razliku od sunčeve energije, koja nosi rizik, ali i dobrobit za čovekovo zdravlje, veštački UVA zraci nemaju nikakvog

Tanoreksija – šta je to?

Osobe koje imaju neutraživu potrebu da stalno budu preplanule, zbog čega redovno posećuju solarijum, prema najnovijim stručnim saznanjima pate od tanoreksije – zavisnosti od crne boje. Tanoreksija je zavisnost od crnjenja i u svetu se već leči kao što se leče i druga slična oboljenja – zavisnost od alkohola, droge, cigareta.

Puder ne pomaže

Posle leta i svakodnevnog izlaganja suncu mnogima za „uspomenu” ostaju flekice na koži. Braon su boje, raspoređene u sitnim tačkicama po rukama i ramenima, ili na licu i dekolteu. Slične su staračkim pegicama, a pošto su tamnije od kože, teško ih je prekriti puderom ili korektorom. Sunčane fleke su pojačana pigmentacija na telu koja nastaje nakon izlaganja suncu, obično se javljaju kod odraslih osoba koje vole sunčanje, pa se kod njih godinama taloži pigment koji se aktivira nakon leta. One često predstavljaju estetski problem, pa se mogu ukloniti laserom. Međutim, ako ste jednom uklonili fleke, one se opet mogu pojaviti ukoliko se budete sunčali neumereno i bez odgovarajuće zaštitne kreme.

pozitivnog efekta. Preplanulost stečena u solariju, čak nema ni zaštitnu ulogu tokom daljeg sunčanja, ili je taj protективni efekat vrlo nizak – u rangu antisolarne kreme sa SPF 2-3.

Što se tiče posete solariju lekari su jednoglasni da je u pitanju opasna i štetna navika, koju apsolutno treba eliminisati,

ukoliko želimo da sačuvamo zdravlje i mlađački izgled. Kada je reč o izlaganju sunčevim zracima, tu međutim, još nisu našli konsenzus oko toga – koja je optimalna količina sunčanja koja nam obezbeđuje zadovoljavajuće količine vitamina D, neophodnog za razvoj i jačanje kostiju, jačanje imuno sistema, odbranu od povišenog pritiska, šećerne bolesti, raka...

– Smatra se da izlaganje suncu od 5-30 minuta, dva puta nedeljno, u periodu od 10 do 15 časova, bez antisolarnih krema obezbeđuje zdravim ljudima zadovoljavajuće količine vitamina D. Međutim, nije još uvek poznato da li ovo optimalno „sunčanje” stvara takođe rizik za razvoj raka kože tokom vremena, kaže prof. dr Ljiljana Medenica, direktor Klinike za dermatovenerologiju KCS i koordinator nacionalnog Euromelanoma tima.

– Rizik za razvijanje melanoma, najtežeg oblika raka kože, najveći je kod osoba sa svetlom kožom sa puno pega

Izlečiv ako se na vreme otkrije

Učestalost kancera kože drastično raste tokom poslednje tri decenije, a prema procenama stručnjaka u ovoj godini će od malignog melanoma oboleti 54.000 ljudi u Evropi i 130.000 u svetu. Od ove bolesti godišnje umre oko 37.000 pacijenata širom planete, iako bi najveći broj mogao biti izlečen da je karcinom otkriven u najranijoj fazi. Stopa incidence melanoma je od 3-7 odsto, a još 20 puta veća učestalost drugih malignih karcinoma kože – bazoleularni i spinocelularni – od kojih godišnje oboli oko 13 miliona ljudi. Ovi karcinomi su relativno lako izlečivi, pa čak 99 odsto slučajeva ima dobar ishod.

ili sa velikim brojem mladeža, ističe dr Dušan Škiljević, dermatovenerolog KCS. – Glavni uzrok sve učestalijeg karcinoma kože u poslednjim decenijama – osim istanjenog ozonskog omotača – leži i u promjenjenim navikama ponašanja na suncu, tj. u sve većem broju aktivnosti koje ljudi rade na otvorenom. ■